

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nadejda Toma,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2017, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, în cauza penală în privința lui

Bzovîi Victor xxxxx, născut la *xxxxx*, originar din *xxxxx*, domiciliat în *xxxxx*.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.05.2017 - 23.08.2017;

Instanță de apel: 13.10.2017 - 29.11.2017;

Instanță de recurs: 21.02.2018 - 18.04.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 23 august 2017, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Victor Bzovîi a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Cheltuielile judiciare în sumă de 1 168 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Victor Bzovîi la 22 noiembrie 2016, aproximativ la ora 20.00, aflându-se în incinta spitalului raional Sîngerei amplasat pe adresa or. Sîngerei str. N. Testimițeanu 11, care este loc public, având un comportament manifestat prin încălcarea normelor morale în societate, care încalcă grosolan ordinea publică, fără careva motive întemeiate a început să amenințe personalul medical de gardă, cu aplicarea violenței, lovind-o pe infirmiera Viorica Mereuță cu pumnul în regiunea feței, prin ce i-a cauzat dureri fizice, iar la intervenirea colaboratorilor de poliție în vederea curmării acțiunilor huliganice, a opus rezistență violentă acestora.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea trecerii cheltuielilor în contul statului, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie obligat la achitarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1 168 lei.

În motivarea apelului, cu trimitere la prevederile art.art.227-229 Cod de procedură penală, a invocat că, la caz nu au fost prezentate probe care ar dovedi că

plata cheltuielilor va influența negativ asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea inculpatului, iar instanța nu putea în lipsa condițiilor prevăzute la art.217 alin.(3) Cod de procedură penală, să treacă cheltuielile în contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, reieșind din obligația pozitivă a statului, în sensul art.6 par.2 CțEDO, prin intermediul organului de urmărire penală de a demonstra în sensul art.art.24, 56 Cod de procedură penală vinovăția persoanei, fiindu-le atribuită în sensul art.art.96-97 Cod de procedură penală sarcina probațiunii, persoana acuzată de un delict beneficiază de prezumția nevinovăției, stipulată la art.8 Cod de procedură penală, fiind liberată de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

Totodată, cu trimitere la prevederile art.143 alin.(1) pct.2), 6), (2) Cod de procedură penală, art.15 alin (1) a Legii nr.1086 din 23.06.2000 Cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, cu modificările și completările ulterioare și deoarece rapoartele de expertiză medico-legală nr.236D din 24.11.2016 (f.d.37) și psihiatrico-legală (f.d.109), inclusiv și procesul-verbal nr.461 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei (f.d.41) au fost utilizate în sensul art.93 alin.(2) Cod de procedură penală în calitate de probe, fiind puse la baza învinuirii, instanța de apel a respins solicitarea apelantului referitor la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 1 168 lei.

Mai mult, doar în situația prevăzută de art.142 alin.(2) Cod de procedură penală, în care părțile solicită din propria inițiativă efectuarea expertizei pentru constatarea circumstanțelor ce ar putea fi utilizate în apărarea sa, vor suporta cheltuieli din cont propriu, prevederi legale incluse și în conținutul Legii nr.1086 din 23.06.2000 Cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, ce nu se referă cazului din speță.

În același context, instanța a indicat că, cheltuielile legate de efectuarea expertizelor ca un procedeu probatoriu nu pot fi plasate sub incidența celor suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale, stabilite în conținutul art.227 Cod de procedură penală la care face referire autorul cererii de apel, raportul de expertiză fiind proba învinuirii, acumularea căreia pentru a dovedi vinovăția persoanei, după cum s-a menționat mai sus, este pusă în sarcina părții acuzării ce reprezintă statul, pe contul cărui și urmează a fi trecute.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea încasării cheltuielilor de judecată, cu încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 168 lei.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, este neargumentată respingerea încasării de la Victor Bzovii în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 168 lei, or cheltuielile respective au fost suportate de către stat pentru efectuarea expertizei medico-legale a victimei, inclusiv, la solicitarea avocatului în interesele inculpatului în cadrul pregătirii poziției de apărare a celui din urmă.

Cu trimitere la prevederile art.art.142 alin.(2), 227, 228 alin.(3), 229 alin.(1) Cod de procedură penală, acuzarea a indicat că, odată ce inculpatul a fost recunoscut

vinovat de comiterea infracțiunii incriminate lui, cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei urmează să fie încasate de la acesta.

Consideră că, instanțele de fond nu au clarificat obiectiv necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând hotărâri neargumentate în această latură.

6. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia doar din considerentul că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a respins solicitarea din cererea de apel cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 1 168 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 168 lei, suportate pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legale a învinuitului, expertizei medico-legale a părții vătămate Viorica Mereuță și examenul medical pentru stabilirea stării de ebrietate.

Astfel, art.227 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin.(3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc

din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art.228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că suma de 1 168 lei a fost necesară pentru efectuarea examenului medical pentru constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, procesul-verbal nr.461 din 22 noiembrie 2016 (f.d.41), expertizei medico-legale nr.236D din 24 noiembrie 2016 a părții vătămate Viorica Mereuță (f.d.65), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 24 noiembrie 2016 (f.d.64) și expertizei psihiatrico-legale în condiții de ambulatoriu act nr.512a-2016 a învinuitului Victor Bzovîi (f.d.109-110), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 02 decembrie 2016 (f.d.101), or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea examinării medicale de constatare a faptului de consumare alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, expertizei întru

stabilirea gradului vătămarilor corporale ale victimei și expertizei pentru a stabili starea psihică a învinutului, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului privind faptul că, efectuarea expertizei medico-legale a victimei, a fost dispusă inclusiv, la solicitarea avocatului în interesele inculpatului în cadrul pregătirii poziției de apărare, deoarece probe în confirmarea acestui fapt la materialele cauzei lipsesc.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurentă prescrisă la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Bzovii Victor xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 mai 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac